

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Strategiske mål og fordeling av bevilgning, kostnadsnivå for 2009

Tilråding:

1. Styret vedtar følgende resultatmål knyttet til prioriterte målområder for 2009, og tar beskrivelse av handlingsplaner og risikovurderinger til orientering:

Indikatorer	Forslag til resultatmål for NTNU i 2009
Forskning	
Publikasjonspoeng per vit. stilling	1,8
Andel av publisering på nivå 2	22 %
ph.d.-kandidater	350
Økning av eksterntfinansiert forskning *)	28 %
Økning av EU-finansiert forskning*)	76 %
Utdanning	
Antall primærstøkere per studieplass	2,3
Økning i gjennomsnittlig karakterpoengsum for primærstøkere (indeks 2007)**)	1 % (til 45,2 poeng)
Organisasjon og ressurser	
Andel kvinner av nytilsatte i vit. stillinger som krever doktorgrad ***)	44 %
*) Alle områder med økning viser endring fra 2005 til 2009 **) Gitt karakterpoengsum vil endres i løpet av 2009, da beregningsmetoden vil endres ***) Forslag til mål er et aritmetisk snitt av fakultetenes innmeldte resultatmål	

2. Styret vedtar følgende fordeling av bevilgning for 2009:

(tall i tusen kr)	2009
Inntekter	
Sum tilskudd fra departementet	3 150 926
Fordeling	
Ramme drift fakultetene og VM	1 630 351
UBiT	116 483
Øremerkede bev.	23 413
Sentraladministrasjonen	196 119
Løpende drift og vedlikehold av eiendom og bygningsmasse	411 590
Ramme drift totalt (RD)	2 377 956
Fellestiltak (RF)	159 193
Strategi- og omstilling (RSO)	423 939
Ny universitetsklinikk	113 000
Usikkerhetsmargin	20 000
Sum fordeling NTNU	3 094 088
Avvik fordeling	56 838

3. Rektor gis fullmakt til å foreta mindre omprioriteringer innenfor fordelingen.

4. Styret vedtar følgende kostnadsnivå for 2009:

	2009
Inngående balanse (IB)	203
Bevilgningsinntekt	3 151
Annen inntekt	159
Sum inntekter	3 310
Investeringer	262
Lønn	2 192
Driftskostnader	1 006
Netto interne kostnader	-148
Sum kostnader	3 312
Årsresultat	-2
Utgående balanse (UB)	201

5. Styret tar langtidsbudsjettet for perioden 2009-2012 til orientering.

INNHold

1	Strategiske mål for 2009	4
1.1	Innledning.....	4
1.2	Strategiprosess ved NTNU	4
1.3	Prioriterte målområder	4
1.4	Risikovurderinger.....	5
1.5	Handlingsplaner og resultatmål for 2009	7
2	Bevilgning fra departementet	12
2.1	Innledning.....	12
2.2	Basisbevilgning	12
2.3	Resultatbevilgning.....	13
2.4	Strategiske forskningsmidler.....	14
2.5	Annet	15
3	Langtidsbudsjett 2009-2012 og intern fordeling av bevilgningsinntekt 2009	16
3.1	Innledning.....	16
3.2	Langtidsbudsjettet 2009-2012	16
3.3	Fordeling 2009	20
4	Kostnadsnivå, avsetninger og likviditet i perioden 2009-2012.....	24
4.1	Kostnadsnivå	24
4.2	Avsetninger	25
4.3	Likviditet	25
5	Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet	27
6	Vedlegg:	27
6.1	Vedlegg 1: Definisjon av indikatorer 2009	28
6.2	Vedlegg 2: Ramme til drift 2009.....	29
6.3	Vedlegg 3: Fellestiltak 2009	32
6.4	Vedlegg 4: Strategi- og omstillingsmidler 2009	33

1 Strategiske mål for 2009

1.1 Innledning

Vår visjon er at NTNU i 2020 skal være internasjonalt anerkjent som et fremragende universitet. For å nå denne visjonen har NTNU definert overordnede mål innenfor de fem områdene forskning, utdanning, formidling, nyskaping og organisasjon og ressurser. For disse fem områdene er det definert en rekke målområder med tilhørende indikatorer. Resultatmål fastsettes årlig ved å tallfeste indikatorene.

Det utarbeides handlingsplaner og resultatmål knyttet til prioriterte målområder. I tillegg er det i år blitt gjennomført en systematisk risikovurdering i tilknytning til de prioriterte målområdene ved NTNU.

I det følgende omtales strategiprosessen for 2009 og eksempler på risikovurderinger, handlingsplaner og forslag til resultatmål for 2009 slik de er innmeldt fra fakultetene og VM.

1.2 Strategiprosess ved NTNU

Strategidokumentet NTNU 2020 – Internasjonalt fremragende ble vedtatt i 2006, og konkrete resultatmål ble første gang vedtatt for året 2007. Strategi- og budsjettprosessen i 2007 var preget av sterkt fokus på fakultetenes og VMs ambisjonsnivå knyttet til gitte resultatmål. Alle målområder ble vektlagt likt mht utarbeidelse av planer, oppfølging og rapportering i 2007.

I strategi- og budsjettprosessen for 2008 ble det vedtatt å rette oppmerksomheten mot fem målområder i strategien. Målfokusering skal sikre at NTNU konsentrerer ressursbruk mot de målområdene som synes å være mest kritisk i forhold til måloppnåelse og hvor det således er viktigst å igangsette tiltak. Målfokusering er videreført for 2009 og styret vedtok i september 2008 å opprettholde prioriteringen som ble gjort for 2008, med noen justeringer av målområdet utdanning (S-Sak 60/08).

Det er i de to siste årene (prosess for 2008 og 2009) lagt spesielt vekt på handlingsplanene fremfor ambisjonsnivået (resultatmålene). Samtidig er det for 2009 formidlet en forventning om at gjennomførte handlinger etter hvert skal gjenspeile seg i forbedrete resultater knyttet til indikatorene våre. Det er bedt om at fakultetene utarbeider handlingsplaner til de prioriterte målområdene og eventuelt til andre målområder dersom fakultetene har spesielle utfordringer.

I årets strategiprosess ble fakultetene bedt om å gjennomføre en risikovurdering i tilknytning til de prioriterte målområdene og utarbeide handlingsplaner for å redusere de mest vesentlige risikoene. Fakultetene og VM har stått fritt i forhold til valg av metode.

1.3 Prioriterte målområder

Følgende målområder er prioritert i 2009 for NTNU:

1. Publisering (videreføring fra 2008)
2. Doktorgrader (videreføring fra 2008)
3. Eksternfinansiering (videreføring fra 2008)
4. Utdanningskvalitet (erstatter studentrekruttering)

5. Kjønnbalanse, vitenskapelige stillinger (erstatte rekruttering av kvinner i faste vitenskapelige stillinger)

De fem målområdene som har spesiell prioritet i 2009 knytter seg til områdene forskning, utdanning og organisasjon og ressurser. Resultater knyttet til disse målområdene måles i 2009 gjennom åtte ulike indikatorer (omtalt under 1.5). Fakultetene og VM har gjennomført risikovurderinger, utarbeidet handlingsplaner til de prioriterte målområdene og satt resultatmål for tilhørende indikatorer for 2009.

1.4 Risikovurderinger

1.4.1 Prosess

Fakultetene og VM ble bedt om å gjennomføre en analyse for å avdekke eventuelle vesentlige forhold og hendelser som kan inntreffe og som kan hindre oss i å nå våre mål (de viktigste risikoforholdene). Dersom vesentlige risikoforhold ble funnet, ble fakultetene og VM bedt om å utarbeide tiltak for å redusere disse og implementere tiltakene i handlingsplanene for 2009. Risikostyring er et hjelpemiddel i arbeidet med å nå våre mål og er derfor integrert i NTNUs øvrige strategiprosess.

I tildelingsbrevet for 2008 (2008/17) angir Kunnskapsdepartementet konkrete krav til hva som skal inngå i risikovurderingen. Disse kravene ble lagt til grunn i bestillingen til fakultetene og VM og enhetene ble bedt om å kunne dokumentere følgende:

- Definisjon av risiko, dens sannsynlighet og konsekvens knyttet til virksomhetens måloppnåelse. Dette bestemmer vesentlighet.
- Definisjon av risikotoleranse ved ikke å nå et bestemt mål. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
- Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte.

Det ble ikke stilt krav om prosess og metodikk for å komme frem til resultatet. En metode basert på den metodikken som er vanligst brukt internasjonalt for risikoanalyser ble imidlertid anbefalt og det ble gitt tilbud om støtte i prosessen dersom dette var ønskelig.

Fakultetene har gitt tilbakemeldinger om at prosessen med å kartlegge risikoforhold som kan hindre oss i å nå våre mål har vært nyttig for å utarbeide strategiske handlingsplaner til de prioriterte målområdene. De fleste har valgt å benytte den metodikken som var anbefalt.

1.4.2 Resultat

Alle fakulteter og VM har foretatt en risikovurdering til de prioriterte målområdene for 2009. DMF og AB melder imidlertid at arbeidet ikke er ferdigstilt. DMF sier de vil gjennomføre risikovurderingen og utarbeide tiltak i løpet av 2008. AB har kartlagt risikoer, men har enda ikke vurdert disse i forhold til vesentlighet og har således ikke utarbeidet tiltak for å redusere risiko.

Resultatene viser at målområdet "Eksternfinansiering" peker seg ut spesielt, ved at det er kartlagt vesentlige risikoforhold som kan hindre oss i å nå de målene som er satt for dette målområdet. I tillegg til at eksternfinansiert virksomhet er pekt på som et område vi må være spesielt dyktige på i vår strategi, så er eksternfinansiering også viktig i forhold til å nå våre mål for andre målområder, eksempelvis publisering og doktorgrader. Nedenfor presenteres noen av risikofaktorene som er pekt ut som vesentlige av fakultetene og VM.

- Mangel på faglig kvalitetssikring av søknader.
- Mangel på motivasjon til å søke om midler ved mange avslag på søknader.
- Lite sammenhengende tid til å forske.
- Ikke tid til å skaffe oppdrag/bidragsprosjekter.
- Få aktuelle oppdrags-/bidragskilder innen fagfeltet.
- Ressursinnsatsen ansatte må legge i en søknad til EU står ikke i forhold til sjansen for å lykkes. Mange vegrer seg derfor for å søke.
- EU- forskning skjer gjennom SINTEF.
- Flere av fakultetets fagområder har for lav prioritet hos NFR.
- Manglende ambisjoner.
- Mangler nettverk.

Fakultetene har utarbeidet tiltak for å redusere overnevnte risikoer. Disse er innarbeidet i fakultetenes handlingsplaner for 2009. Mange av tiltakene omfatter kompetanseheving (i søknadsprosessen spesielt), samt incentiver og posisjonering. Eksempler på tiltak er vist nedenfor.

- Identifisere forskergrupper med potensial til å kunne konkurrere om internasjonale prosjektmidler, og som det satses spesielt på.
- Faglig rådgivning ved søknadsskriving ved hjelp av "lesegrupper"/erfarne enkeltforskere.
- Prosjektetableringsstøtte, frikjøp, toppfinansiering ved tilslag.
- Innføre rutiner for å følge opp søknader som har fått god vurdering, men ikke tilslag (belønningsordning, annen oppfølging).
- Styrking og videreutvikling av profesjonelt administrativt støtteapparat med høy EU-kompetanse, som sørger for effektiv prosjektdrift og nærhet til prosjektleder.
- Tilsette ressurspersoner (f. eks. seniorforskere)

I tillegg mener rektor at det foreligger to områder som krever oppmerksomhet:

1. Infrastruktur forskning og utdanning
2. Beholde og rekruttere dyktige medarbeidere

NTNU har en betydelig infrastruktur knyttet til forskning og utdanning. Det er svært viktig at NTNU både kan vedlikeholde og fornye dette. Denne problemstillingen vil adresseres gjennom den nye forskningsmeldingen, den nye finansieringsmodellen og campus prosjektet til NTNU.

Vår sektor og NTNU må være i stand til å konkurrere om de beste hodene i markedet og unngå at vi mister våre kunnskapsrike medarbeidere til andre organisasjoner/bedrifter. Hvorvidt vi er konkurransedyktig henger til dels sammen med det første punktet, men selvfølgelig også sammen med i hvilken grad vi kan tilby konkurransedyktig lønn. Dette er en

utfordring som både må håndteres gjennom vår personalpolitikk, samt arbeidet med å få styrket basisbevilgningen til NTNU.

1.5 Handlingsplaner og resultatmål for 2009

1.5.1 Prosess

Fakultetene og VM har utarbeidet handlingsplaner knyttet til de fem prioriterte målområdene. I tillegg er det satt resultatmål for 2009 for disse målområdene.

I strategiarbeidet for 2008 ble det lagt vekt på å utarbeide gode strategiske handlingsplaner og tiltak for at NTNU skal nå sine mål. Dette medførte samtidig at oppmerksomheten rundt fakultetenes ambisjoner målt gjennom indikatorene våre ble mindre. Dette førte til at mange fakulteter satte seg beskjedne resultatmål for 2008. I sum viste det seg at resultatmålene satt for flere av de prioriterte målområdene var lavere enn resultatet for 2007.

For å unngå en lignende situasjon for 2009 er det i årets strategiprosess formidlet en forventning om at gjennomførte handlinger etter hvert skal gjenspeile seg i forbedrete resultater i forhold til indikatorene. Dette ble gjort ved å presentere hvilke resultater vi bør oppnå på NTNU-nivå i 2009 dersom vi skal nå målene satt for 2010 (gitt en lineær vekst). Beregningene ble gjort med grunnlag i resultater så langt, NTNUs mål for 2010 og resultater i UH-sektoren for øvrig de siste fire år. Resultatmålene for NTNU ble så brutt ned på fakultets- og VM-nivå. Det ble understreket at de fakultetsvise målene kun var veiledende og at hensikt med disse var å synliggjøre utfordringer i forhold til måloppnåelse 2010 for NTNU. Alle fakulteter vurderte imidlertid egne forslag til resultatmål opp mot rektors forslag, og i den grad fakultetet satte lavere resultatmål, ble det redegjort kort for årsaken til dette. Det understrekes at det for noen av indikatorene (eksempelvis vitenskapelig publisering) er vanskelig å gi en prognose for inneværende år og at resultatmålene for 2009 derved blir mer usikre. Det oppleves likevel at prosessen for å sette mål for 2009 har vært bedre enn i fjorårets prosess.

Det er ikke satt resultatmål til målområder som ikke er prioritert for 2009, men utviklingen til de øvrige indikatorene i NTNUs strategi vil bli fulgt opp årlig.

1.5.2 Resultat

I det følgende gis det en overordnet kommentar til status, planlagte handlinger og ambisjonsnivå for 2009 knyttet til hver av de prioriterte målområdene.

Forskning

Mål: Forskningen ved NTNU skal holde høyt internasjonalt nivå innenfor alle disipliner. Utvalgte styrkeområder skal ligge på internasjonalt toppnivå. Relevans, spisskompetanse og tverrfaglig samarbeid skal kjennetegne NTNUs forskning. For å styrke kvaliteten i forskningen må NTNU aktivt søke samarbeid og allianser med fremragende fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Tabell 1. Resultatmål for området forskning

Indikator	Resultat 2007	Prognose 2008	Sum/snitt ¹ Fak. 09	Forslag NTNU 09	NTNU 2010
-----------	---------------	---------------	--------------------------------	-----------------	-----------

Indikator	Resultat 2007	Prognose 2008	Sum/snitt ¹ Fak. 09	Forslag NTNU 09	NTNU 2010
Antall pub.poeng per vitenskapelig stilling (ny definisjon for 2009: ikke ph.d., ikke sammenlignbar m 08)	1,65	1,57	1,84	2,1	2,4
Andel publikasjoner på nivå 2.	20 %	20 %	22 %	23 %	25 %
Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater	257	324	350	329	350
Økning av eksternfinansiert forskning (indeks 2005)	20,6 %	22,3 %	28 %	28 %	35 %
Økning av EU finansiert forskning (indeks 2005)	32 %	68 %	76 %	90 %	100 %

¹Resultatmål vist i kolonnen "Sum/snitt fak. 09" viser resultatmål for NTNU som sum eller snitt fra innmeldte resultatmål fra fakultetene og VM. Dette er foreslått som resultatmål for NTNU for 2009. I tillegg er det vist en kolonne med "Forslag NTNU 09". Dette viser ønsket nivå dersom vi har en lineær vekst fra resultatet i 2007 og frem til 2010.

Det er flere likheter mellom fakultetenes strategiske handlingsplaner for eksternfinansiert virksomhet totalt sett og for EU, publisering og ph.d.-utdanningen.

Publisering

Siden indeksåret 2005 har NTNU hatt en god vekst i antall publikasjonspoeng. Fra 2006 til 2007 økte vi mer enn snittet for sektoren og økte således våre andeler nasjonalt, fra 18,7 % til vel 20 %. Fakultetene har ambisjoner om å øke antall publikasjonspoeng i 2009. I snitt for NTNU utgjør fakultetenes mål en økning i antall publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatt (rekrutteringsstillinger er ikke medberegnet) fra 1,65 i 2007 til 1,84 i 2009. Dette betyr en økning i antall publikasjonspoeng på 10 % fra 2007 til 2009. Dersom utviklingen i UH-sektoren fortsetter som frem til 2007, så betyr dette at vi likevel ikke vil klare å ta en større andel av de nasjonale publikasjonspoengene i 2009.

NTNU har i sin strategi satt et mål om en andel på 25 % av de nasjonale publikasjonspoengene i 2010. Dette er et svært ambisiøst resultatmål og til tross for en svært god utvikling på målområdet "Publisering" er det til dette målområdet vi har størst utfordringer i forhold til å nå målet i 2010. Likevel anser de fleste fakulteter og VM risikoen knyttet til målområdet publisering som lav eller middels i forhold til måloppnåelse. Risikovurderingen antas å være gjennomført i forhold til fakultetenes evne til å nå egne mål og ikke NTNUs totale mål satt for vitenskapelig publisering,

I handlingsplanene for 2009 oppgir seks fakulteter og VM tiltak for å øke publiseringen av vitenskapelige arbeider i tellende kanaler. Mange av tiltakene er en videreføring av igangsatt arbeid. Eksempler på tiltak er stimuleringsarbeid for å få forskerne til å publisere mer og i de kanaler som gir mest uttelling, kollegaveiledning og insentiver. Flere fakulteter rapporterer at de har fokus på at ph.d.-kandidatene skal utgi artikkelbaserte doktoravhandlinger fremfor monografier, og at de er opptatte av at veilederteamene skal ha god publiseringskompetanse. Økt antall doktorander bør således gjenspeiles i økt antall publikasjonspoeng.

Doktorgrader

Resultatmålet for 2009 er høyere enn forslaget fra rektor og er i sum på nivå med resultatmålet for 2010 (350 uteksaminerte doktorander). Sett i forhold til rekrutteringen 4 og 5 år tidligere, så vurderes ambisjonen som realistisk. NTNU har imidlertid fortsatt utfordringer med gjennomstrømmning og flere fakulteter har utarbeidet handlingsplaner for å bedre dette. Videre pekes det på tiltak for å øke rekrutteringen.

NTNU er, sammen med Universitetet i Oslo, det universitetet som produserer flest kandidater per vitenskapelig ansatt. NTNUs vekst siste år var imidlertid lavere enn veksten ved de øvrige store universitetene. Dersom veksten i sektoren er stabil, så vil prognosen for 2008 kunne tilsi at vi tar større andeler av produksjonen i år. Til tross for at målet for 2009 på 350 kandidater er lik målet for 2010, så vil dette ikke føre til ytterligere andeler av produksjonen nasjonalt dersom sektoren fortsetter den årlige veksten på nivå med de siste 4 årene.

Eksternfinansiert virksomhet med EU

NTNU har hatt en jevn vekst både mht den eksternfinansierte virksomheten totalt og for EU. Eksternfinansiering er imidlertid det målområdet hvor fakultetene mener det er knyttet flest vesentlige risikoer i forhold til å nå målene vi har satt oss. Fakultetenes mål for 2009 er likevel i tråd med forslaget fra rektor.

Mange fakulteter har utarbeidet tiltak for å redusere risikoen knyttet til måloppnåelse for eksternfinansiering og de aller fleste har handlingsplaner i tillegg til ovennevnte, knyttet til målområdet. Handlingene er i stor grad en videreføring av igangsatte tiltak i 2008.

Resultatet etter 2. tertial tyder på at resultatet for 2008 kan bli høyere enn prognosen satt av fakultetene for inneværende år. Med grunnlag i dette synes målnivået for 2009 å være realistisk.

Vi erfarte i 2007 at kampen om midlene i EUs 7. rammeprogram er hardere enn hva situasjonen var for 6. rammeprogram. Fakultetene rapporterer en sviktende motivasjon i organisasjonen for å søke om EU-midler. Ambisjonsnivået for 2009 er noe lavere enn forslaget fra rektor. Den totale EU finansieringen er imidlertid beskjedent, så differansen mellom en økning på 78 % for 2009 og forslaget på 90 %, utgjør kun i overkant av 4 mill. kr. EU-prosjekter er i hovedsak strategisk viktig i forhold til faglige gevinster. Det er derfor svært viktig for NTNU at det igangsettes tiltak for å redusere nevnte risikoer.

Noen fakulteter har handlingsplaner som er direkte rettet mot å øke innsatsen mot EU, mens andre fakulteter og VM har mer generelle tiltak for å bedre prosessene og motivasjonen rundt eksternfinansiering. Eksempler på tiltak ved fakultetene er nevnt i avsnitt 1.4, Risikovurderinger. I tillegg er det gjort grep sentralt for å senke terskelen for de vitenskapelige ansatte for å søke og for å gjennomføre EU-prosjekter (og andre prosjekter), gjennom økt og bedre støtte til prosjektledere. Dette arbeidet videreføres.

Utdanning

Mål: NTNUs utdanning på grunn-, etter- og videreutdanningsnivå skal være relevant for samfunnet og kandidatene skal være etterspurt av arbeidslivet. Studiene skal foregå i et læringsmiljø med høy faglig og pedagogisk kvalitet, og være preget av kulturelt mangfold. NTNU skal fremme samspill på tvers av fag og forene teori og praksis. NTNU skal ha en

internasjonal orientering og være ledende på teknologisk og naturvitenskapelig utdanning. Master- og doktorgradsnivå skal prioriteres. Etter- og videreutdanning skal styrkes

Tabell 2. Resultatmål for målområdet utdanningskvalitet. Resultatmål som er uthevet i tabellen er foreslått som resultatmål for NTNU i 2009.

Indikator	Resultat 2007	Prognose 2008	Sum/snitt Fak. 09	Forslag NTNU 09	NTNU 2010
Antall primærstøkere per studieplass	1,96	2,06	2,4	2,3	2,5
Økning i gjennomsnittlig karakterpoengsum for primærstøkere (indeks 2007)	Poeng: 44,8	Poeng: 45,1 (økning 0,7 %)	x	Poeng: 45,2 1 %	1,2 %

Utdanningskvalitet

Fakultetene identifiserer i varierende grad faktorer som de mener medfører risiko for at vi ikke når målene for utdanningskvalitet. Sviktende rekrutteringsgrunnlag og frafall er risikofaktorer som er nevnt av tre fakultet.

Til tross for at det har vært en utvikling i fakultetenes handlingsplaner i forhold til hva som vektlegges for målområdet, så er det fortsatt et generelt trekk at fokus er på rekruttering, informasjon og markedsføring, heller enn planer rettet mer direkte mot kvaliteten i utdanningen.

Fakultetene har satt egne mål for antall primærstøkere for 2009. Dersom dette omregnes til gjennomsnitt for NTNU (antall studieplasser per fakultet i 2008 er lagt til grunn) så får vi et snitt på 2,4 primærstøkere per studieplass (en økning på 0,34 i forhold til resultatet i 2008). Dette er et ambisiøst mål, da vi gjennom de siste tre årene har hatt en årlig økning på ca 0,1 primærstøkere per år.

I NTNUs strategidokument har vi satt et mål for 2010 på 2,5 primærstøkere per studieplass i snitt. Dersom vi forutsetter en lineær vekst fra 2008 må vi i 2009 nå 2,3 primærstøkere. I forhold til veksten så langt, så anses også dette som et ambisiøst resultatmål. Forslaget fra rektor er foreslått som resultatmål for NTNU for 2009.

Styret vedtok å innføre to nye indikatorer for målområdet "Utdanningskvalitet". Indikatoren "Gjennomsnittlig karakterpoengsum for primærstøkere" gir opplysninger om karakterpoeng for primærstøkere. Historisk sett så er dette en stabil indikator, men med en liten årlig vekst på overordnet nivå. Det er imidlertid store variasjoner mellom de ulike opptaksalternativene. Målet er å øke kvaliteten på de studentene som tas opp totalt sett og da spesielt gjennom å heve kvaliteten på studentene som tas opp ved de opptaksalternativene hvor nivået er lavest. Slik sett er indikatoren mest interessant på fakultetsnivået. Tallmateriale per fakultet og programnivå er i løpet av høsten blitt gjort tilgjengelig og fakultetene vil før årsskifte sette resultatmål til indikatoren. Forslag til resultatmål for NTNU i 2009 er beregnet med utgangspunkt i historikk på totalnivået.

Fra 2007 til 2008 hadde vi en økning på 0,7 %, fra 44,8 til 45,1 poeng for NTNU totalt. 45,1 poeng tilsvarer et karaktersnitt på 4,5 hvilket er relativt godt. Gjennomsnittlig karakterpoengsum hos primærstøkerne var høyere for NTNU enn for de øvrige universitetene både i 2007 og 2008. Ved fastsettelse av resultatmål fremover så må det også tas i betraktning at det blir vanskeligere og vanskeligere å øke nivået. Det er foreslått et resultatmål på 1 % økning for NTNU i snitt, hvilket vil si 45,2 poeng etter dagens beregningsgrunnlag.

Resultatmålet på 1 % økning for NTNU kan synes lavt, men ut ifra historiske data og det faktum at NTNU allerede i dag ligger på et høyere nivå enn de øvrige universitetene, så anses nivået som realistisk.

Den andre indikatoren ”Andel masterkandidater i forhold til opptaket 2 eller 5 år tidligere” vil fastsettes for 2010 og da med 2008 som indeksår. Dette fordi 2007 var siste året med mulighet for å ta en mastergrad etter gammel ordning og produksjonen derved var spesielt høy.

Organisasjon og ressurser

Mål: NTNU skal ha rammevilkår og organisasjonskultur som bidrar til at studenter og ansatte utvikler sin kompetanse og at NTNU når sine mål. NTNU skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene. NTNU skal ha tidsmessige og konkurransedyktige laboratorier og infrastruktur, og tilby effektive administrative tjenester til studenter og ansatte.

Tabell 3. Resultatmål formålområdet ”kjønnsbalanse”. Forslag til målnivå er et aritmetisk snitt av fakultetenes resultatmål for 2009.

Indikator	Resultat 2007	Prognose 2008	Sum/snitt Fak. 09	Forslag NTNU 09	NTNU 2010
Andel kvinner blant nytilsatte i stillinger som krever doktorgrad	ny def.	27 %	44 %	50 %	50 %

Kjønnsbalanse

Fakultetene har nå innarbeidet den nye indikatoren og målnivået for 2009 er økt til 43 % av de nytilsatte til stillinger med doktorgrad skal være kvinner. De aller fleste fakulteter og VM har utarbeidet handlingsplaner for å rekruttere flere kvinner. En av flere utfordringer sies å være at det ikke er så mange stillinger som kan lyses ut. NTNU står foran et generasjonsskifte, hvilket betyr at denne situasjonen vil endre seg. Det blir derfor svært viktig å jobbe for å bedre rekrutteringsgrunnlaget, slik at vi kan benytte den muligheten som ligger i kommende generasjonsskifte til å bedre kjønnsbalansen.

2 Bevilgning fra departementet

2.1 Innledning

Kunnskapsdepartementet har for 2009 fremmet forslag om en bevilgning på 3 150,9 mill kr til NTNU. Dette er en økning på 9,7 % sett i forhold til tildeling for 2008 (før revidert nasjonalbudsjett 2008). I dette ligger en pris- og lønnskompensasjon på 4,4 % (129,5 mill kr). NTNU har dermed fått en realoppgang på 5,2 %, dvs. 149 mill kr. 60 % av realoppgangen består av øremerkede midler til flere stipendiatstillinger og universitetsklinikken. Den øvrige økningen består av tilbakeføring av basisbevilgning med 52 mill kr (hvilekjæret) samt økt studiepoengproduksjon med 12,8 mill kr.

Tilbakeføringen av hvilekjæret medfører at basisbevilgning 2009 er tilbake på 2006-nivå. Vi registrerer at andre økninger til NTNU kommer i form av øremerkede midler, som viderefordeles i sin helhet til de aktuelle tiltakene. Dette innebærer at driftsmessig sett er NTNU på samme nivå som i 2006.

Beregninger fra UH-sektoren viser at den pris- og lønnskompensasjon som er gitt i statsbudsjettet, ikke er nok til å dekke overheng i forbindelse med lønnsoppgjøret 2008 og det forventede oppgjøret for 2009. I tillegg øker pensjonskostnadene for 2009, noe som det ikke er tatt høyde for i statsbudsjettet. Dette innebærer at NTNU fremdeles står overfor en situasjon med krav til effektivisering av virksomheten og høye lønnsandeler selv om hvilekjæret nå er tilbakeført.

Bevilgningen fra departementet er delt inn i to deler, en basisbevilgning og en resultatbevilgning. Basisbevilgningen skal sikre stabilitet og tar utgangspunkt i en historisk fastsatt ramme. Resultatdelen er en funksjon av oppnådde resultater for utvalgte indikatorer.

2.2 Basisbevilgning

I budsjettet for 2007 la departementet inn et generelt kutt i basisbevilgningen til NTNU på 48,2 mill kr, omtalt som hvilekjæret. Departementet tilbakeførte deler av kuttet gjennom revidert statsbudsjett for 2008 med en halvårsvirkning. I statsbudsjettet 2009 er nå hele hvilekjæret tilbakeført basisbevilgningen med 52,192 mill kr (inkl pris og lønnskompensasjon).

NTNU har på bakgrunn av signaler gitt gjennom revidert statsbudsjett, lagt til grunn at kuttet i basisbevilgningen ble tilbakeført i budsjettet for 2009. For NTNUs langtidsbudsjett er derfor tilbakeføring av hvilekjæret allerede lagt inn som en premiss for inntekten i planperioden 2009-2012.

Basisbevilgningen utgjør for 2009 1 765,4 mill kr (56 % av total bevilgning).

2.3 Resultatbevilgning

NTNUs resultatbevilgning (undervisnings- og forskningskomponenten) fra departementet utgjør 31 % av totalbevilgningen (964,9 mill kr).

2.3.1 Undervisningskomponenten

Den resultatbaserte inntekten fra undervisningskomponenten er en funksjon av produserte studiepoeng og ulike priskategorier. Grunnlaget for beregning av budsjett 2009 er produksjonen i 2007.

NTNU hadde en betydelig økning i studiepoengproduksjonen på høyere grad for 2007, mens lavere grad hadde en nedgang. Isolert sett var økningen på høyere grad størst innen historisk-filosofiske fag (30 %), samfunnsvitenskapelige fag (20 %) og realfag (11 %). Økningen henger sammen med at 2007 var siste året med mulighet til å avlegge høyere grads eksamen etter gammel ordning. Med en hovedoppgave på 60 studiepoeng gjør dette store utslag på poengproduksjonen.

NTNU fikk et kutt i basisbevilgningen i 2005/2006 som tilsvarer ca 550 studieplasser dersom laveste priskategori benyttes. Den isolerte effekten på resultatbevilgningen som følge av færre studenter kan utgjøre 15-19 mill kr i lavere bevilgning, men effekten vil først vises i budsjettet for 2010. NTNU har i sitt langtidsbudsjett for 2010 og årene fremover lagt til grunn et inntektsbortfall på 19 mill i forhold til dette.

2.3.2 Forskningskomponenten

1 350 mill kr fordeles til UH-sektoren. Den reelle potten til forskningskomponenten har vært på samme nivå de siste årene. Tildelingen er en resultatbasert omfordeling (RBO) som beregnes ut i fra oppnådde resultater på utvalgte indikatorer med ulik vektning. Indikatorene er produksjon av doktorgrader og publikasjonspoeng, NFR-tildeling og omsetning i EU-prosjekter innen forskningsprogrammene. Oversikt bildet viser at NTNU i sum opprettholder totalnivået innenfor RBO, men dette varierer innenfor de ulike indikatorene. NTNU får en uttelling på 312,5 mill kr for 2009.

NTNU økte sin produksjon innenfor alle indikatorene i 2007. Når det gjelder EU rammeprogram, øker NTNU for andre år på rad vesentlig mer enn de andre i sektoren, og får derfor god uttelling på dette (realøkning på 8 mill kr). Når det gjelder vitenskapelige publikasjoner øker NTNU mer enn sektoren for øvrig, og har her en realøkning på 5 mill kr. NTNU taper andeler sett i forhold til doktorgrader og NFR-tildelinger, noe som totalt sett utgjør en realnedgang på 13 mill kr. Oppsummert ser vi at NTNU opprettholder sin andel (23,1 %) innenfor den resultatbaserte forskningskomponenten.

NTNU har i sitt langtidsbudsjett foretatt en simulering av RBO for planperioden 2009-2012, og har valgt å legge til grunn et såkalt realistisk scenario. I dette ligger det at vi når målene i vår strategi og at veksten sektoren for øvrig er jevn i perioden. Det vil være knyttet usikkerheter til resultatene for planperioden, og tildelingen gjennom RBO vil avhenge av

hvordan sektoren for øvrig utvikler seg. Usikkerheten er størst knyttet til utviklingen av publiseringspoeng og NFR.

Den resultatbaserte komponenten har nå vært en del av departementets budsjettmodell siden 2002-tildelingen. I denne perioden har beløpet til komponenten for hele sektoren kun vært justert med pris- og lønnskompensasjon pr år. Dette betyr at grunnbeløpet til komponenten har vært konstant. Produksjonen på de ulike indikatorene for hele sektoren har økt i hele perioden. I realiteten har da prisene pr produsert enhet gått ned i perioden, og sektoren får mindre uttelling pr produserte enhet.

2.4 Strategiske forskningsmidler

Strategiske forskningsmidler og andre øremerkede midler utgjør 420,5 mill kr.

2.4.1 Stipendiatstillinger

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å opprette 201 nye rekrutteringsstillinger til UH-sektoren, mot 350 stillinger i 2008. ¾ av stillingsmassen skal prioriteres til teknologi- og realfagsmiljø. Nytt av året er at 15 % av de nye stillingene skal øremerkes kvinner. I statsbudsjettet har departementet lagt til grunn at det ofte blir forsinkelse i tilsetninger i rekrutteringsstillinger, og gir tildeling ihht 4 mnd tilsetning i 2009. Tidligere år har det vært gitt tildeling ihht 6 mnd tilsetning.

Satsen per stilling for de **nye** stillingene er endret, og departementets føringer er at økningen skal gå til stimulering av fagmiljøene og ikke til driftskostnader i forbindelse med stillingen. For 2009 medfører økt sats for de nye stillingene en samlet sum på 1,8 mill kr. Disse midlene vil bli lagt til rammen av strategi- og omstillingsmidler og går bl.a til incentivmidler til fakultetene for oppstart av større prosjekter.

NTNU har fått 35 nye rekrutteringsstillinger. Av totalen til universitetene utgjør dette 25 % av de nye stillingene, som er på samme nivå som tidligere år. Den forventede rekrutteringsmeldingen ble trukket av departementet i juni d.å., men departementet har varslet ny forskningsmelding i 2009 hvor bl.a. behovet for nye stillinger drøftes. Universitetet har forventninger til at det her foreligger en ny opptrappingsplan for rekrutteringsstillinger.

2.4.2 Andre endringer

Posten til utstyr ved universitetsklinikken byggefase 2 har fått en økning i bevilgning på 57 mill kr, og bevilgningen for 2009 utgjør da om lag 115 mill kr. Dette er i tråd med NTNUs planlegging og departementets tidligere vedtak for budsjettåret 2008, hvor departementet foreslår en utstysramme på 277 mill kr med en fordeling over tre år.

NTNU fikk i fjorårets statsbudsjett nærmere 8 mill kr til universitetsmuseets prosjekt for sikring, konservering og digitalisering av samlinger. Denne er i statsbudsjettet for 2009 redusert til 3 mill kr. Det er usikkert hvorvidt disse midlene videreføres senere år og størrelsen på disse.

2.5 Annet

2.5.1 Ny finansieringsmodell

Kunnskapsdepartementet varslet i St.meld. nr 7 (2007-2008) Statusrapport for kvalitetsreformen i høgre utdanning at finansieringssystemet for universiteter og høgskoler skal evalueres i løpet av 2009. Dette arbeidet er nå i gang, og prosjektets mandat er å vurdere alle sidene ved det eksisterende finansieringssystemet og foreslå eventuelle endringer i nåværende komponenter og/eller innføring av nye komponenter. Det nye finansieringssystemet skal presenteres i forbindelse med statsbudsjett for 2010. Implementering av systemet vil tidligst skje i forbindelse med statsbudsjett 2011.

2.5.2 Ny forskningsmelding

Det er ventet at departementet i løpet av våren 2009 vil fremlegge en ny forskningsmelding. Denne skal til politisk behandling vårsesjonen 2009, og vil være svært viktig for sektoren med tanke på føringer for norsk forskningspolitikk.

3 Langtidsbudsjett 2009-2012 og intern fordeling av bevilgningsinntekt 2009

3.1 Innledning

I styresak 53/08 i august om budsjettforutsetninger 2009, ble langtidsbudsjett 2009-2012 fremlagt. Forslag til statsbudsjett ble lagt frem av regjeringen i oktober, og det er nødvendig å endre langtidsbudsjettet som følge av forslaget. Det er i hovedsak bevilgning knyttet til rekrutteringsstillinger som bør endres. Departementet foreslår å tildele færre stillinger enn forventet. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 2 om bevilgning fra departementet. I tillegg foreslår rektor å øke satsen per stilling ved fordeling til fakultetene, slik at satsen harmonerer bedre med det gjennomsnittlig lønnsnivået.

Den resultatbaserte delen av bevilgningen er også vurdert på nytt, som følge av at NTNUs målenivåer på indikatorene i fireårsperioden er ytterligere bearbeidet i høst. NTNUs mål er omtalt i kapittel 1. Vurderingen så langt er at vi opprettholder den beregnede resultatbaserte inntekten som ble fremlagt i styresak 53/08 i august om budsjettforutsetninger 2009.

I langtidsbudsjettet 2009-2012 forutsettes det at NTNU vil motta bevilgninger fremover der det er lagt til grunn at NTNU oppfyller målenivåene som er satt i strategiene. Den totale inntekten i perioden forventes å øke ut over pris- og lønnsvekst, i hovedsak som følge av at "hvileskjæret" er tilbakeført i sin helhet. Et annet viktig element i forhold til selve fordelingen, er at utbyggingen av blant annet den nye Nanolab-en og HUNT-satsningen er ferdigfinansiert gjennom 2008-budsjettet. Dette, sammen med enkelte andre endringer, medfører at betydelige midler frigjøres til andre formål i den kommende budsjettperioden. I de ulike forslagene til langtidsbudsjett som presenteres senere i dette kapitlet, er det gjennomgående forutsatt at effektiviseringskravet som lå i det forrige langtidsbudsjettet er tatt bort. Dette vil styrke alle enhetenes driftsrammer.

Tidligere års langtidsbudsjetter har operert med en større fordeling til enhetene ved NTNU enn hva den faktiske inntekten fra departementet har vært. Videre har det hele tiden vært klart at denne forskutteringen skulle dekkes inn i senere budsjettperioder. I styresak 53/08 i august var det ment å dekke inn dette i løpet av 2010. En videre bearbeiding av budsjettet viser imidlertid at det lar seg gjøre i slutten av perioden. Det totale fordelingsunderskuddet utgjør ca. 170 mill ved utgangen av 2008.

3.2 Langtidsbudsjettet 2009-2012

I prosessen med utarbeidelse av langtidsbudsjettet denne høsten, har fakultetene utarbeidet langtidsbudsjett for sin enhet. Det er første året at det har vært satt krav om at fakultetene skal ha utarbeidet langtidsbudsjett. Tilbakemeldingen fra fakultetene er positive, da de synes det er bedre å ha en lenger planleggingshorisont enn ett år. Hensikten med tiltaket er å legge til rette for bedre langsiktig planlegging og å oppnå et mer realistisk budsjett.

I den kommende fireårsperioden ligger det et potensial til å fordele ca 305 mill til nye formål. Pris- og lønnsvekst kommer i tillegg og inndekking av fordelingsunderskuddet er da

hensyntatt. Frigjøring av midler skyldes i hovedsak tilbakeføring av hvileskjæret og en nedgang i fordeling av strategi- og omstillingsmidler.

Det er gjort en vurdering av hvor det synes nødvendig å fordele de 305 mill til. Nedenfor følger kommentarer til de områder som det foreslås fordelt til.

3.2.1 Ordinære driftsrammer

De senere års kutt i tildelinger fra Kunnskapsdepartementet, samt krav til effektivisering av virksomheten har medført at mange opplever den ordinære driftssituasjonen som vanskelig. Av enkelte enheter trekkes voksende lønnsandeler frem som et tydelig tegn på denne situasjonen. Et viktig prinsipp i langtidsbudsjettet bør derfor være å legge til rette for å styrke enhetenes driftssituasjon. Hva som er et riktig driftsnivå kan være vanskelig å fastslå, men historien tilsier at veksten bør være mest mulig stabil og forutsigbar for enhetene. I det ligger at det kan være fornuftig å legge opp til en vekst som er fordelt jevnt over de neste 4 årene. Samtidig vil det være viktig å følge opp hvordan økonomien, og da spesielt enhetenes lønnsandeler utvikler seg fremover, slik at justeringer kan gjøres underveis. Trange rammer har påvirket felleskostnadene, noe som tilsier at man må vurdere en økning av rammen innen dette området.

3.2.2 Felleskostnader

Enkelte aktiviteter innen rammen av felleskostnader har hatt en høyere kostnadsvekst enn pris- og lønnskompensasjonen gjennom de siste årene. Det skyldes bl.a økt kvalitet på tjenestene og at det er naturlig at typiske fellesaktiviteter øker generelt, når den øvrige virksomheten vokser. Det er derfor et behov for finansiering av fellesaktiviteter inkl. sentraladministrasjonen i det kommende langtidsbudsjettet. I tiden fremover vil det være behov knyttet til håndtering av den voksende prosjektporteføljen innen eksternfinansiert virksomhet, økte lisenskostnader knyttet til IKT, brukersekretariat i forbindelse med det nye universitetssykehuset, eksamensavvikling og investering/drift av audiovisuelt utstyr (Studieavd.). Rammen til felleskostnader bør derfor økes.

3.2.3 Infrastruktur

Spesielt bevilgningene til større vedlikehold og rehabilitering av bygningsmassen ved NTNU har vært på et lavt nivå i perioden 2006-2008 sammenlignet med de foregående årene. Beregninger fra Teknisk avdeling viser at det ligger et betydelig etterslep knyttet til disse aktivitetene, og at det er behov for å styrke området i det kommende langtidsbudsjettet, se O-sak 8/07. Det kan nevnes at krav iht. HMS medfører at bygg står tomme og den nye universitetsklinikken påfører NTNU større kostnader etter hvert som den neste byggefasen blir avsluttet. Videre er det viktig å sikre nødvendig handlingsrom for å håndtere nye behov som skulle oppstå.

3.2.4 Strategi – og omstillingsmidler

Den samlede rammen som var avsatt til strategi- og omstillingsmidler i 2008 utgjorde 480 mill. Øremerkede bevilgninger til rekrutteringsstillinger, vitenskapelig utstyr og lignende utgjorde ca. 250 mill. av dette. De resterende 230 mill. kan vi kalle NTNU-satsninger, hvor Nanolab, HUNT 3 og fakultetenes omstillingsmidler til sammen utgjorde ca. 100 mill. Langtidsbudsjettet 2009-2012 legger opp til en bedre synliggjøring av denne inndelingen, hvor NTNU-satsningene skal gjenspeile organisasjonens strategiske satsninger og omstillingsevne.

I langtidsbudsjettet er det lagt opp til å videreføre de øremerkede satsningene samt de fleste NTNU-satsningene. Noen NTNU-satsninger fases ut i 2008, som bygging av Nanolab, HUNT og fakultetenes omstillingsmidler. I langtidsbudsjettets periode vil det skje en årlig vurdering av strategi- og omstillingsmidlene og en økning kan vurderes finansiert av beløp avsatt til usikkerhetsmargin eller ved at det skjer omprioritering innen eksisterende midler. Behovene i årene fremover er bl.a knyttet til tverrfakultære satsninger, egenandeler i forbindelse med nasjonale satsninger, EU-initiering, etablering av nye studieprogrammer, omstilling av fagmiljø. Det er gjort en vurdering som har ført frem til et forslag til fordeling for 2009. Følgene av forslag til fordeling 2009 er således synliggjort i resten av perioden.

3.2.5 Usikkerhet

I et langtidsbudsjett vil det alltid knytte seg usikkerhet omkring utviklingen av både inntekter og kostnader. Det stiller nokså store krav til virksomheten å oppnå det realistiske inntektsscenarioet i årene fremover der målene i NTNU-strategiene blir innfridd. For kostnadene har endringene i avsetningsnivået gjennom de senere år vist at det også knytter seg stor usikkerhet til det. For å kunne vurdere dette løpende i den kommende langtidsperioden, vil det derfor være fornuftig å holde tilbake deler av bevilgningen. I tillegg begrenses risikoen for ikke å kunne håndtere uforutsette hendelser i fremtiden.

3.2.6 Ulike fordelingsscenarioer

De ulike momentene som er diskutert ovenfor, danner grunnlaget for å vurdere ulike måter å fordele bevilgningen på i perioden 2009-2012. Nedenfor følger tre ulike eksempler på hvordan fordelingen kan gjennomføres fremover. Tallene i tabellene 4-6 representerer realøkning per år ut fra nivået i 2008. Tallene viser et nytt årlig etablert nivå. Kompensasjon for pris- og lønnsvekst kommer som et tillegg.

Tabell 4: Fordelingsscenario I (mill kr)

	2009 ¹⁾	2010	2011	2012	Nytt nivå 2012
Økn. RD fakultetene	61	25	25	25	136
Økn. RD fakultetene (bortfall effektiviseringskrav)	15	15	15	15	60
Økn. fellestiltak	14				14
Økn. byggetiltak	10	10	20		40
Usikkerhetsmargin	20		5	30	55
sum	120	50	65	70	305

1) Vedr. økn. RD fakultetene: Halvparten av hvileskjæret, 25 mill, ble gitt i revidert nasjonalbudsjett 2008

Scenario I viser en stor jevn økning i driftsrammene til fakultetene på til sammen 196 mill i perioden. Økning til byggetiltak/fellestiltak er foreslått økt med 54 mill i perioden. Usikkerhetsmarginen som er lagt inn i dette scenarioet er i perioden på 55 mill. Dersom inntektene skulle utvikle seg annerledes enn beregnet, vil for eksempel en nedgang i inntekten på 30 mill per år "spise" opp mer enn hele usikkerhetsmarginen i perioden. Scenario I viser en fordeling som i all hovedsak styrker fakultetenes driftsrammer. Dette scenarioet innebærer mindre mulighet til å ivareta behovet for fellesløsninger, ivareta behovet for felles strategiske satsninger samt nødvendige omstillingsbehov. Eksempler på fellesløsninger kan være behovet for styrkning av forskningsinstitiering og –administrasjon samt krav om egenandeler. Det bør derfor diskuteres om fakultetene må ta et større ansvar for fellesløsninger dersom dette scenarioet blir foretrukket.

Tabell 5: Fordelingsscenario II (mill kr)

	2009 ¹⁾	2010	2011	2012	Nytt nivå 2012
Økn. RD fakultetene	61				61
Økn. RD fakultetene (bortfall effektiviseringskrav)	15	15	15	15	60
Økn. fellestiltak	14				14
Økn. byggetiltak	10	10	20		40
Usikkerhetsmargin	20	25	30	55	130
sum	120	50	65	70	305

1) Vedr. økn. RD fakultetene: Halvparten av hvileskjæret, 25 mill, ble gitt i revidert nasjonalbudsjett 2008

Scenario II viser en økning i driftsrammene til fakultetene på til sammen 121 mill i perioden. Økning til byggetiltak/fellestiltak er foreslått økt med 54 mill i perioden. Usikkerhetsmarginen som er lagt inn i dette scenarioet er i perioden på 130 mill.

Scenario II representerer en fordeling som legger fokus på den usikkerheten som ligger i langtidsbudsjettet. Gjennom en slik fordeling vil man ikke gi retning eller føringer fremover for de ulike delene av virksomheten, men avvente til man nærmer seg de ulike budsjettårene. Fordelene med en slik modell er at man oppnår større dynamikk i forhold til å prioritere eller styrke områder, men den kan være uheldig i forhold til å gi enhetene stabilitet og trygghet i forhold til den langsiktige planleggingen.

Tabell 6: Fordelingsscenario III (mill kr)

	2009 ¹⁾	2010	2011	2012	Nytt nivå 2012
Økn. RD fakultetene	61	10	10	10	91
Økn. RD fakultetene (bortfall effektiviseringskrav)	15	15	15	15	60
Økn. fellestiltak	14		10		24
Økn. byggetiltak	10	15	20	25	70
Usikkerhetsmargin	20	10	10	20	60
sum	120	50	65	70	305

1) Vedr. økn. RD fakultetene: Halvparten av hvileskjæret, 25 mill, ble gitt i revidert nasjonalbudsjett 2008

Scenario III viser en moderat, jevn økning i driftsrammene til fakultetene på til sammen 151 mill i perioden. Økning til byggetiltak/fellestiltak er foreslått økt med 94 mill i perioden. Usikkerhetsmarginen som er lagt inn i dette scenarioet er i perioden på 60 mill.

Scenario III bygger på prinsippet om å ivareta helheten ved NTNU slik at alle områdene blir styrket, og at denne veksten kommer jevnt utover i perioden. I dette scenarioet tar man bedre hensyn til fellesløsninger, som forventes økt i tida fremover.

Ved utarbeidelse av langtidsbudsjetter ved NTNU, er scenario III lagt til grunn.

3.2.7 Forslag til valg av scenario

Forslag til fordeling i 2009 er lik i alle scenariene. Valg av scenario vil først ha innvirkning fom. 2010.

Det er viktig å gi retning i langtidsbudsjettet, for å skape forutsigbarhet når fakultetene legger planer og lager langtidsbudsjett. Man bør derfor unngå et scenario II der usikkerhetsmarginen er uforholdsmessig stor.

Scenario I bygger på en stor økning til fakultetene og en liten økning til fellesskapsløsninger. Fakultetene har ytret behov for økning pga økte lønnskostnader. Samtidig er behovet for aktiviteter for fellesskapet økt. Scenario I hensyntar ikke begge behovene. Samtidig viser den historiske utviklingen at det er vanskelig å innarbeide stor vekst i løpet av kort tid.

Rektor foreslår at langtidsbudsjettet bygges på scenario III, der alle områder blir ivaretatt og at veksten kommer jevnt utover perioden. Det er viktig at både rammen til fakultetene og rammen til fellesskapsløsninger blir økt. Det er også påpekt at styrking av byggetiltak/infrastruktur ikke bør legges inn i rammen til fakultetene. Likevel vil en økning i bevilgning ved fakultetene vil medføre et behov for en økning av fellesaktivitetene.

Scenario III ivaretar helheten med en jevn styrking av alle rammene, der både fakultetene og fellestiltakene blir ivaretatt. Muligheten for satsninger ved bruk av strategi- og omstillingsmidler ligger i en omprioritering innen rammen eller disponering av den årlige usikkerhetsmarginen.

3.3 Fordeling 2009

For 2009 foreslås en økning i driftsrammen til fakultetene på 64 mill kr, i tillegg kommer årets pris- og lønnskompensasjon. Fellestiltak foreslås økt med 11 mill og tildeling til byggetiltak foreslås økt med 13,5 mill. Usikkerhetsmarginen og ufordelt beløp er 20 mill, som i 2009 foreslås å være en garanti for økte husleie- og energikostnader samt ekstraordinær prisøkning på litteratur. Dersom disse kostnadene ikke blir så store som anslått, vil beløpet bli vurdert brukt til andre aktiviteter.

NTNU vil i likhet med tidligere år presentere sine budsjetter med rammer innenfor tre ulike budsjettområder:

- Ramme drift (RD): Omhandler bevilget ramme til drift for fakultetene, Vitenskapsmuseet, Universitetsbiblioteket, studentorganisasjonene samt sentraladministrasjonen. Fakultetenes og VMs rammer beregnes med utgangspunkt i inntektsfordelingsmodellen (IFM). De øvrige rammene baseres på fjorårets budsjetter korrigert for eventuelle aktivitetsendringer. Herunder bevilgning til løpende drift og vedlikehold av eiendom og bygningsmassen (internhusleie).
- Ramme felleskostnader (RF): Består av kostnader for drift av fellesaktiviteter for institusjonen, for eksempel rehabilitering av bygg, IKT-kostnader, studieadministrasjonen, fagforenings- og velferdskostnader, porto og lignende.

- Ramme strategi- og omstillingsmidler (RSO): Særskilte satsinger tildeles fra denne rammen, som for eksempel NTNUs seks tematiske forskningsområder, de tverrfaglige/-fakultære forskningsstrategiene, midler til stipendiatstillinger.

I tillegg vil øremerkede bevilgninger fra departementet skilles ut særskilt i budsjettene.

3.3.1 Ramme drift

Ramme drift øker med 162 mill kr sett i forhold til 2008-bevilgningen. Økningen er på 7,3 %, herav er det lagt inn 4,4 % pris- og lønnskompensasjon til enhetene. Dette innebærer at tidligere års effektiviseringskrav faller bort i budsjettet.

Den øvrige økningen er helårsvirkningen av tilbakeføring hvileskjæret som totalt utgjør 51 mill kr i forhold til opprinnelig 2008-budsjett¹. Dette viderefordes i sin helhet til fakultetene, og fakultetene har for 2009 en vekst på 8,9 % sett i forhold til fordelingen for 2008, dvs. 132 mill kr. Tilbakeføringen av hvileskjæret vil innebære at fakultetene får et utvidet handlingsrom for 2009, og noe av dette vil finansiere økte lønns- og pensjonskostnader som ikke er kompensert gjennom pris- og lønnsveksten fra departementet. Det økte handlingsrommet bør imidlertid ikke gi insitamenter for å stanse pågående prosesser ved fakultetene med hensyn på å sikre en effektiv drift av virksomheten. Erfaring tilsier at det vil ta tid før fakultetene får omsatt de økte midlene til aktivitet ved enhetene.

Drift til Sentraladministrasjonen holdes på samme nivå som tidligere år, og får kompensert for pris- og lønnsvekst. Generelt økt aktivitet i NTNUs virksomhet øker også etterspørselen etter sentrale tjenester. Samtidig ser man et behov for økt kvalitet i de tjenester som utøves. For Sentraladministrasjonen ligger det derfor et krav om effektivisering innenfor driftsrammene for å kunne møte den økte etterspørselen og den nødvendige kvalitetshevingen av tjenestene.

Ytterligere omtale og spesifisering av driftsrammene finnes i vedleggene, kapittel 6.2.

3.3.2 Fellestiltak

Sammenlignet med 2008 er bevilgningen økt med 24,5 mill kr utover pris- og lønnskompensasjon. Enkelte aktiviteter innenfor rammen for felleskostnader har hatt en nødvendig kvalitetsheving og en større kostnadsvekst enn bevilgningene gjennom de siste årene. I tillegg er det naturlig at også typiske fellesaktiviteter øker generelt når den øvrige virksomheten øker.

Det er særskilt behov for å styrke områder som investering og vedlikehold av AV-utstyr samt en videre styrking av eksamensavviklingen. For sistnevnte er det gjennomført en lengre prosess med hensyn på omprioriteringer innad og andre driftsformer ved gjennomføring, men behovet for en styrking viser seg å være reelt over tid. Videre er det en økning knyttet til videreutvikling av tidligere investeringer i IKT-systemer (PAGA og web).

Bevilgningene til større vedlikehold og rehabilitering av bygningsmassen ved NTNU har vært på et lavt nivå i perioden 2006-2008 sammenlignet med de foregående årene, dette omtales i

¹ Deler av hvileskjæret kom ved revidert nasjonalbudsjett i 2008 (25 mill kr) som ble videreført fakultetene. Økning sett i forhold til dette er da 26 mill kr, totalt 51 mill kr i 2009.

kapittel 3.2. Samtidig har Teknisk avdeling forskuttert en del nødvendige tiltak, og dette vil beslaglegge deler av rammen for 2009. For å kunne håndtere etterslep i vedlikehold ligger det derfor for 2009 inne et forslag om en økning på 13,5 mill kr til byggetiltak.

Fellestiltak er beskrevet ytterligere i vedleggene, kapittel 6.3.

3.3.3 Strategi- og omstillingsmidler

Øremerkede bevilgninger fra departementet

Dette er i første rekke bundne midler som NTNU i liten grad bestemmer over, for eksempel midler til rekrutteringsstillinger, vitenskapelig utstyr og lignende. Rammen øker med 33 mill kr, som i hovedsak skyldes endringer knyttet til stipendiatstillinger, samt midler til økte studieplasser ved yrkesfaglærerutdanningen. Se nærmere spesifikasjoner i vedleggene, kapittel 6.4.

Rammen som er avsatt til stipendiat- og postdokstillinger i 2009 utgjør ca. 240 mill. Dette er tilnærmet det samme nivået som ble avsatt ved utarbeidelsen av langtidsbudsjettet som ble presentert i styresaken om budsjettforutsetningene (S-sak 53/08). Det er nå lagt andre forutsetninger til grunn, både i forhold til forventede inntekter (nye stillinger fra departementet) og den interne tildelingen av nye stillinger på NTNU. I tillegg er satsene som legges til grunn for den interne fordelingen økt betydelig for å tilpasses den lønnsutviklingen som har vært innenfor disse stillingskategoriene. Resultatet av disse endringene blir en nedgang i rammen som følge av færre årsverk, men en tilsvarende økning som følge av høyere satser.

I årene frem mot 2012 medfører endringene at det må settes av mer til rammen for strategiske stillinger enn det som tidligere var planlagt. Det skyldes hovedsakelig økte satser per stilling og en forventet økning i antall tilsatte. Dette vil resultere i at fordelingsbalansen og usikkerhetsmarginen endrer seg i forhold til planleggingsrammen fra august (se tabell 5 og 6)

NTNU-satsinger

Fordelingen til NTNU-satsningene reduseres i 2009 med ca. 100 mill, i hovedsak som følge av at NTNU Nanolab er ferdig finansiert. Det gjenværende nivået på 142 mill. vil stort sett bestå av strategiske satsninger som har en lang tidshorisont, og i mindre grad typiske omstillingsprosjekter som går over en periode på 2-4 år. For 2009 er det lagt opp til mindre endringer for nye NTNU-satsinger, totalt en økning på 15 mill kr.

Fordelingen er spesifisert i vedleggene, kap 6.4.

3.3.4 Oppsummering av fordelingen 2009

NTNU har tidligere år fordelt mer enn tildelt bevilgning fra departementet, og dette utgjør totalt 170 mill kr ved inngangen til 2009. For 2009 har NTNU mottatt en bevilgning på 3 150

mill kr fra departementet. Av dette viderefordes 3 094 mill kr til enhetene, og forskutteringen vil da reduseres til 56,8 mill kr.

Hovedfordelingen av bevilgning er presentert i tabell 7 under.

Tabell 7: Bevilgning og fordeling av bevilgning 2008-2012 (tusen kr)

Budsjett NTNU 2008 - 2012						
(tall i tusen kr)	2008	Revidert nasjonal- bud 2008	2009	2010	2011	2012
Inntekter						
<i>Sum tilskudd fra departementet</i>	2 872 514	25 020	3 150 926	3 270 249	3 365 378	3 531 221
Fordeling						
Ramme drift fakultetene og VM	1 496 160	25 020	1 630 351	1 726 974	1 802 303	1 885 904
UBiT	111 620		116 483	121 492	126 716	132 165
Øremerkede bev.	20 810		23 413	24 419	25 469	26 565
Sentraladministrasjonen	187 854		196 119	204 552	213 348	222 522
Løpende drift og vedlikehold av eiendom og bygningsmasse	398 454		411 590	424 073	442 308	461 328
Ramme drift totalt (RD)	2 214 897	25 020	2 377 956	2 501 511	2 610 145	2 728 483
Fellestiltak (RF)	129 048		159 193	181 039	218 823	253 233
Rekrutteringsstillinger, vitenskapelig utstyr oa NTNU-satsninger	248 302		281 059	331 021	339 537	349 667
<i>Strategi- og omstilling (RSO)</i>	<i>477 902</i>		<i>423 939</i>	<i>472 201</i>	<i>450 447</i>	<i>460 577</i>
Ny universitetsklinikk	56 000		113 000	58 000	0	0
Usikkerhetsmargin			20 000	30 000	40 000	60 000
Sum fordeling NTNU	2 877 848	25 020	3 094 088	3 242 750	3 319 415	3 502 293
<i>Avvik fordeling</i>	<i>-5 334</i>	<i>0</i>	<i>56 838</i>	<i>27 498</i>	<i>45 962</i>	<i>28 928</i>

Tabell 8 nedenfor viser hvordan avvikene mellom bevilgningsinntekter og intern fordeling utvikler seg akkumulert i langtidsperioden.

Tabell 8: Akkumulert fordelingsbalanse 2008-2012 (tusen kr)

Akkumulert fordelingsbalanse						
	2008	Revidert nasjonal- bud 2008	2009	2010	2011	2012
<i>Fordelingsbalanse pr. 01.01</i>	<i>-165 000</i>	<i>-170 334</i>	<i>-170 334</i>	<i>-113 496</i>	<i>-85 998</i>	<i>-40 036</i>
Forskuttering	-5 334	0				
<i>Inndekking</i>			56 838	27 498	45 962	28 928
<i>Udisponert</i>				0	0	0
Fordelingsbalanse pr. 31.12	-170 334	-170 334	-113 496	-85 998	-40 036	-11 108

4 Kostnadsnivå, avsetninger og likviditet i perioden 2009-2012

Tabell 9 viser oversikt over budsjetterte inntekter og kostnader ekskl. NFR- og andre bidrags- og oppdragsfinansierte prosjekter. Prognosen for 2008 viser at totale avsetninger forventes å gå ned fra 262 mill til 203 mill.

Tabell 9: Budsjetterte inntekter og kostnader 2009-2012 (mill kr)

	2008	2009	2010	2011	2012
Inngående balanse (IB)	262	203	193	200	200
Bevilgningsinntekt	2 897	3 151	3 270	3 365	3 531
Annen inntekt	198	159	173	183	199
Sum inntekter	3 095	3 310	3 443	3 548	3 730
Investeringer	309	262	238	251	267
Lønn	2 029	2 196	2 329	2 399	2 508
Driftskostnader	937	1 011	1 032	1 082	1 151
Netto interne kostnader	-121	-148	-162	-183	-194
Sum kostnader	3 154	3 320	3 435	3 549	3 731
Årsresultat	-59	-10	8	-1	0
Utgående balanse (UB)	203	193	200	200	200

4.1 Kostnadsnivå

Kostnadsnivået i langtidsbudsjettet for 2009-2012 er basert på innrapportering fra enhetene ved NTNU. I strategi- og budsjettprosessen for 2009 har enhetene i sterkere grad enn tidligere vært involvert i utarbeidelsen kostnadsnivået fremover i tid. Mange enheter mener prosessen har bidratt positivt i den strategiske planleggingen, og at betydningen av budsjettet som styringsverktøy er styrket.

Kostnadsnivået i 2009 er 166 mill høyere enn prognosen for 2008, og av denne økningen representerer ca 140 mill forventet pris og lønnsvekst (4,4 % pris- og lønnskompensasjon fra departementet).

Investeringer i NTNU Nanolab går ned med 100 mill fra 2008 til 2009, mens det i samme periode er forventet en økning i investeringer knyttet til universitetsklinikken med 80 mill.

Lønnsutviklingen i langtidsbudsjettet er beregnet med utgangspunkt i Statistisk Sentralbyrå sine prognoser. Økningen utover dette knytter seg i hovedsak til en forventning om at antallet stipendiatårsverk økes med ca. 100 og 70 årsverk i hhv 2009 og 2010.

4.2 Avsetninger

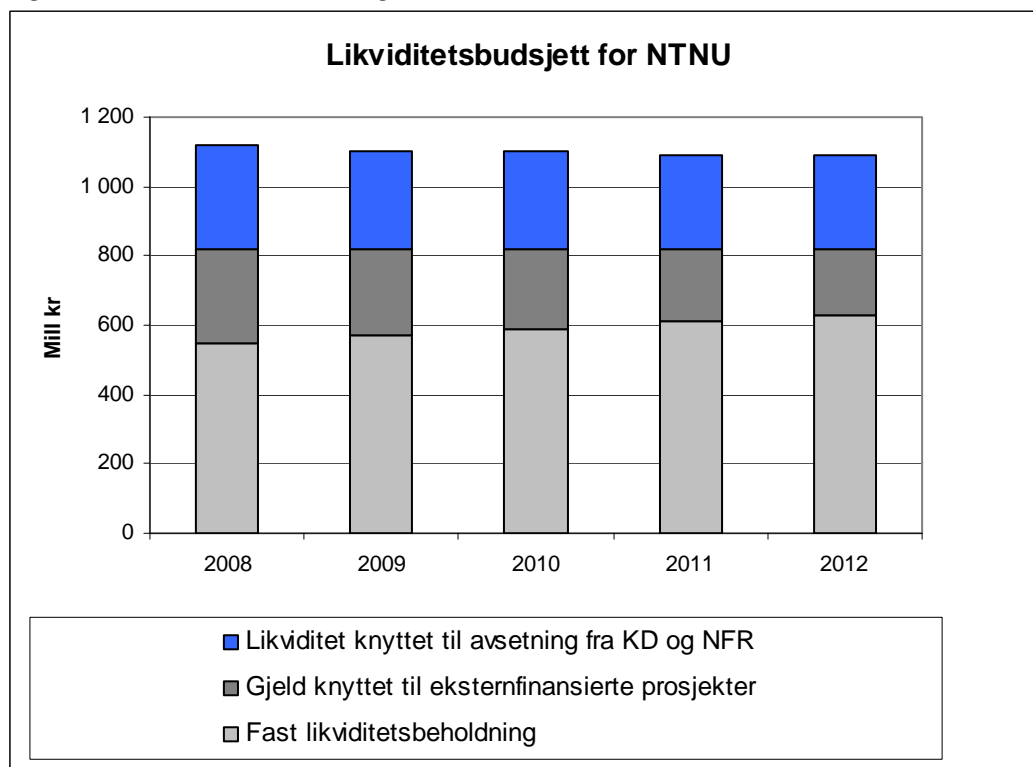
Budsjettet i fireårsperioden viser et stabilt avsetningsnivå som vurderes som fornuftig i forhold til å ha nødvendig frihet til å gjennomføre spesielle satsninger og tiltak. Nivået bør ligge mellom 5 % og 10 % av den årlige bevilgningen som NTNU mottar fra departementet.

For å bygge ned det unormalt høye avsetningsnivået NTNU hadde i 2004, ble det planlagt en større intern fordeling av ressurser enn mottatt bevilgning fra departementet. Denne forskutteringen har akkumulert seg i et fordelingsunderskudd for NTNU, som i den kommende fireårsperiodene dekkes inn ved at det fordeles mindre enn hva vi mottar fra departementet. I samme fireårsperiode legger fakultetene og VM opp til en gradvis nedbygging av avsetninger. Til sammen medfører dette et stabilt avsetningsnivå for NTNU i perioden.

4.3 Likviditet

Plan for utvikling i likviditetsbeholdningen fremkommer i figur 1.

Figur 1: Likviditetsbeholdning (mill kr)

Likviditeten til NTNU er ved utgangen av 2008 forventet å ligge rundt 1,1 mrd kroner. Dette nivået anses fornuftig, og den planlagte aktiviteten i langtidsperioden medfører ingen vesentlige endringer i dagens nivå på likviditetsbeholdningen.

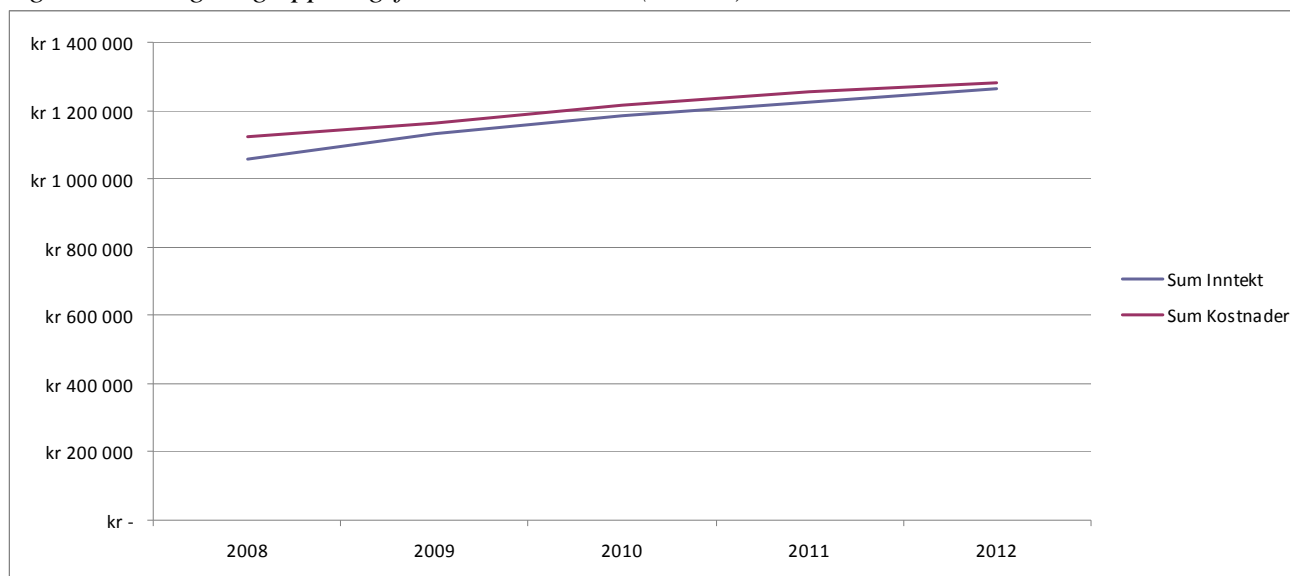
Likviditeten knyttet til avsetning fra KD er stabil i perioden (jf avsetninger i tabell 7), mens likviditeten knyttet til avsetning fra NFR forventes å gå noe ned som følge av større

oppmerksomhet på fremdrift i prosjektene. Utviklingen i den faste likviditetsbeholdningen (for eksempel offentlig gjeld, leverandørgjeld, fordringer og egenkapital) utvikler seg i takt med forventet pris- og lønnsvekst, mens gjeld knyttet til bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) forventes å gå noe ned, også som følge av større fokus på fremdrift i disse prosjektene.

5 Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet

I Strategi- og budsjettprosessen for 2009 har alle enheter utarbeidet langtidsbudsjett for både bevilgningsøkonomien og for NTNU sin bidrags- og oppdragsfinansierte aktivitet. Langtidsbudsjettet for bevilgningsøkonomien er omtalt tidligere i saken, mens langtidsbudsjettet for bidrags- og oppdragsfinansierte aktivitet (BOA) fremkommer i figur 2 nedenfor.

Figur 2: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (mill kr)

Tallene er i denne sammenheng inkludert Norges forskningsråd.

Aktiviteten knyttet til NTNU sin eksterne virksomhet passerte 1 mrd kroner i 2007, og enhetene melder om en jevn nominell vekst frem mot 2012. Det er en utfordring å forutsi omfanget av BOA i fremtiden, og det knytter seg usikkerhet til nivået i langtidsbudsjettet. Erfaringstall viser at NTNU i tidligere år har oppnådd bedre resultater enn målene vi har satt knyttet til BOA.

Ved inngangen til 2008 var avsetningene knyttet til NTNU sin bidrags- og oppdragsfinansierte aktivitet på kr 438 mill kroner. I langtidsbudsjettet er det forventet en gradvis nedbygging av denne avsetningen, noe som kommer til uttrykk ved at kostnadene er noe høyere enn inntektene i grafen ovenfor.

6 Vedlegg:

1. Definisjon av indikatorer 2009
2. Ramme drift
3. Ramme felles
4. Ramme strategi- og omstilling

6.1 Vedlegg 1: Definisjon av indikatorer 2009

Definisjon av indikatorer til prioriterte målområder 2009

Indikatorer	Definisjon
Forskning	
Publikasjonspoeng per vitenskapelig stilling	Vitenskapelig stilling er definert som undervisnings- og forskerstillinger, alle finansieringskategorier, (ikke rekrutteringsstillinger)
Andel av publikasjoner på nivå 2	Andel av egne publikasjoner som gir poeng på nivå 2, målt gjennom forfatterandeler. Kvalitetsnivå er en rangering av publiseringskanaler etter vitenskapelig prestisje. Rangeringen har to nivåer. Kanaler på nivå 2 får høyere uttelling enn kanaler på nivå 1.
Uteksaminerte doktorgradskandidater	ph.d. uteksaminert, inkluderer Dr. Philos.
Økning i eksternfinansiert forskning	Økning målt gjennom omsetning i eksternfinansiert virksomhet (bidrags- og oppdragsaktivitet). Gjelder finansiering fra andre kilder enn direkte bevilgning fra Kunnskapsdepartementet. Indeks 2005
Økning i EU-finansiert forskning	Økning målt gjennom omsetning. Gjelder tildeling fra rammeprogrammer for forskning og andre kilder fra EU. Indeks 2005
Undervisning	
Antall primærstøkere per studieplass	Studier som inngår i Samordna opptak. Dvs. opptak til 3-årig bachelor og integrerte 5-årig masterstudium.
Økning i gjennomsnittlig poengsum ved opptak	Karakterpoeng benyttes som grunnlag og beregnes for førsteprioritetssøkere som er tatt opp og registrert. Indeks 2007.
Organisasjon og ressurser	
Andel kvinner av nytilsatte i vitenskapelige stillinger som krever doktorgrad	I faste vitenskapelige stillinger inngår: Stillingene professor og førsteamanuensis over 20 % og prof. II Medberegnet er: midlertidig/vikariat og faste stillinger (inkluderer åremålsstillinger, bla på KiT) intern og ekstern rekruttering stillinger på grunnbudsjett og eksternt finansierte stillinger

6.2 Vedlegg 2: Ramme til drift 2009

Fakultetene og VM

Den samlede rammen til ordinær drift ved fakultetene og VM øker med 138 mill fra 2008 til 2009. Departementets pris- og lønnskompensasjon videreføres til enhetene i sin helhet. Hvileskjæret tilbakeføres med helårsvirkningen, dvs. totalt 51 mill kr for 2009 (herav ble 25 mill tilbakeført etter revidert nasjonalbudsjett i 2008). Fakultetenes rammer justeres videre med uttelling for økt studiepoengproduksjon i departementets modell (12,8 mill kr).

Fordelingen av totalrammen til fakultetene og VM er beregnet med grunnlag i inntektsfordelingsmodellen. De endringer som oppstår for enhetene er et resultat av økningen i den samlede rammen for enhetene og endringer i resultattall for undervisning og forskning for hvert enkelt fakultet.

Beregningene i inntektsfordelingsmodellen skjer uavhengig av budsjettbalansen og den samlede rammen avsatt til enhetene. Også neste år er beregningene høyere enn de avsatte rammene, og det har blitt foretatt en proporsjonal nedskalering av fordelingen til enhetene. I samråd med dekanene, er nedskaleringen foretatt etter de samme prinsipper som for 2007 og 2008. Dette innebærer en skjerming av basistildelingen til infrastruktur og spesielle oppgaver slik at enhetene får full uttelling for denne, mens de øvrige komponentene i modellen nedskaleres proporsjonalt.

Videre har det vært diskutert med dekanene hvorvidt det bør legges inn et dempeledd i veksten til enhetene. Et dempeledd vil gi en begrensning i hvor stor økning (evt. nedgang) en enhet kan ha mellom budsjettårene. Konklusjonen fra dekanene er at svingninger i tildelingene mellom budsjettårene i utgangspunktet skal kunne håndteres innad på enhetene. For 2009 mener man at en slik praksis er gjennomførbar, og ønsker derfor i utgangspunktet ingen dempeledd på vekst/nedgang.

Alle enheter får en nominell økning sett i forhold til 2008. SVT øker på grunn av en stor økning i studiepoengproduksjonen på høyere grad. IVT har en god økning både på studiepoengproduksjon og innenfor publikasjonspoeng. HF har god økning på studiepoengproduksjon på høyere grad, men en nedgang på lavere grad som gir en forholdsvis liten vekst.

Endringer per fakultet fremgår av tabell 10.

Tabell 10: Bevilgning til fakultetene, VM, UBiT og øremerkede tiltak (tusen kr)

Fakultet/Enhet	Bevilgning 2008	Bevilgning 2009	Endring	
AB	59 168	65 920	6 752	11 %
HF	196 168	208 492	12 324	6 %
IME	253 173	273 709	20 536	8 %
IVT	261 116	296 360	35 244	13 %
DMF	157 075	173 954	16 879	11 %
DMF utenl.pl	12 197	4 674	-7 523	-62 %
NT	236 739	248 179	11 440	5 %
SVT	284 504	325 259	40 755	14 %
VM	44 288	45 666	1 378	3 %
Trekk ¹	-12 290	-11 860	430	
Delsum	1 492 138	1 630 354	138 216	
Universitetsbiblioteket	111 574	116 483		
Renate	5 971	6 234		
Andre øremerkde midler	3 063	3 818		
Sum	1 612 746	1 756 888		

¹⁾ Trekket finansierer kopinor-avgift og administrasjon av etter og videreutdanning.
For 2009 utgjør trekk for sen sensur 228 tusen kr.

Universitetsbiblioteket (UBiT)

Universitetsbibliotekets budsjett er justert med pris- og lønnskompensasjon for 2009. Ca 1/3 av UBiTs budsjett går til litteraturinnkjøp. De senere år har det vært en permanent situasjon med en sterk økning i prisstigning på faglitteratur, og gjennomsnittlig prisstigning har ligget på 7 %. For 2007 og 2008 har UBiT håndtert dette gjennom omstillinger og rasjonalisering av driften innenfor den ordinære rammen. Det ligger fremdeles til grunn en forutsetning om en nødvendig effektivisering av driften ved UBiT i planperioden 2009-2012. Men en ser at det er knyttet stor usikkerhet til prisveksten frem i tid, og dersom den høye prisstigningen vedvarer i 2009, er det behov for å styrke litteraturbudsjettet. Dette søkes håndtert innenfor den avsatte "usikkerhetsmarginen" i NTNUs budsjettet, og er et tiltak som er begrenset til budsjettåret 2009. Dersom disse kostnadene ikke blir så høye som anslått, vil en omdisponere midlene til andre formål.

Departementets øremerkede midler

Disse bevilgningene er øremerket fra departementet, og tildeles til fakultetene/enhetene som administrerer aktivitetene.

Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonens rammer holdes på samme nivå som for 2008, og har blitt pris- og lønnskompensert med departementets sats for 2009.

Tabell 11: Bevilgning til sentraladministrasjonen, styret og studentorganene (tusen kr)

	Bevilgning 2008	Bevilgning 2009	Endring	
Sentraladm., styret, studentorganene	187 854	196 119	8 266	4,4 %

Løpende drift og vedlikehold av eiendom og bygningsmasse (internhusleie)

Bevilgning til internhusleie fortsetter uendret i 2009 noe som innebærer at teknisk avdeling (TA) sin driftsramme skal dekkes inn via internhusleien. Bevilgning til internhusleie blir fordelt til enhetene ut fra størrelsen på benyttet areal. Grunnlaget for internhusleien er estimerte kostnader knyttet til drift og vedlikehold av eiendom og bygningsmasse.

Bevilgning til TA i 2009 er foreslått til 411,5 mill. I tillegg vil TA som vanlig få overført fra fakultetene totalt 15,7 mill fra den eksternfinansierte virksomheten. I tillegg er det er foreslått at TA får en økning til byggetiltak (omtalt under fellestiltak) og til kostnader pga. økte arealer samt en garanti for en eventuell økning av energikostnadene for 2009. Estimater er usikkert, og det foreslås at usikkerhetsmarginen som er lagt inn i fordelingen 2009 brukes som en garanti for dette.

Likevel må TA effektivisere driften med 12 mill. Intensjonen er å opprettholde et fornuftig nivå på vedlikeholdet.

6.3 Vedlegg 3: Fellestiltak 2009

Utover pris- og lønnskompensasjonen øker kostnadene for felles IKT-systemer med 7 250 mill kr fra 2008 til 2009. De siste årene har NTNU innført flere nye systemer som etter hvert har kommet i driftsfasen. Som eksempel kan nevnes mer satsing på IT-sikkerhet, drift av nye systemer som nettbasert læring, endring av studentportalen på web, elektronisk saksbehandling, elektronisk fakturabehandling og elektronisk innkjøpssystem. Økningen for 2009 skyldes i hovedsak investeringer og drift til AV-utstyr til undervisningsrom og videreutvikling og lønns- og personalsystemet (PAGA web).

Studietiltak utgjør 22,6 mill kr og består i hovedsak av følgende aktiviteter: Rådgiver/pådriver for funksjonshemmede studenter, studentstipend, FUS, utdanningsutvalget. Økningen for 2009 skyldes i første rekke bevilgning til eksamensavvikling.

Byggetiltakene er kommentert under kapittel 3.3.2.

Personaltiltak utgjør 21 mill kr, og er på samme nivå som 2008. Bevilgningen innbefatter kompetanseutvikling, lederutvikling, lærlingplasser, fagforeningsvirksomhet, hovedverneombud, barnehager, funksjonshemmede tjenestemenn, yrkesskadeforsikring, bedriftsintern attføring.

I kategorien formidling ligger midler til rekruttering, profilering, forskningsdagene, Vitensenteret, UKA samt et felles universitetssamarbeid for å digitalisere vitenskapssamlinger (MUSIT).

Bevilgning til studentaktiviteter utgjør 3,6 mill kr. Mesteparten er faste bidrag til Studentsamskipnaden og Studentersamfundet.

Næringsutvikling inneholder bevilgning til Technoport og EU-forskning.

I kategorien "Annet" er driftskostnadene i forbindelse med forskningsfartøyet (FF Gunnerus) og SeaLab lagt. HMS-arbeid i etterkant av Rosenborgsaken ligger også her.

En oversikt over bevilgning per kategori innen fellestiltak vises i tabell 12.

Tabell 12: Bevilgning til fellestiltak (tusen kr)

	Bevilgning 2008	Bevilgning 2009
IKT	39 598	49 108
Studietiltak	19 709	22 576
Bygg	21 437	35 880
Personal	20 256	21 147
Porto/kontigenter/kopinor-avgift	10 254	11 405
Formidling	6 761	7 058
Studentaktiviteter	3 505	3 659
Næringsutvikling	1 281	1 338
Annet	6 247	7 022
Totalt	129 048	159 193

6.4 Vedlegg 4: Strategi- og omstillingsmidler 2009

En spesifisert oversikt som viser bevilgning per satsing er vist i tabell 13.

Øremerkede midler fra departementet

Rekrutteringsstillinger er omtalt under kapittel 3.3.3.

Avansert vitenskapelig utstyr, midler til Kavli-instituttet og Gigacampus er på samme nivå som tidligere.

Økning i antall studieplasser ved PLU er en satsing fra departementet knyttet til yrkesfaglærerutdanningen og 5-årig integrert lærerutdanning. Denne gis som SO-midler (4 mill i 2009) inntil aktiviteten er fasett inn i ordinær drift (IFM).

Den øremerkede tildelingen fra departementet til REVITA gikk ned med nærmere 5 mill kr for 2009. NTNU opprettholder sin satsing på samme nivå som tidligere (5,3 mill kr).

NTNU-satsinger

NTNU-satsingene utgjør 142 mill kr, etter at NTNU Nanolab og HUNT 3 ble ferdigstilt i 2008. Fakultetenes omstillingsmidler var en engangssatsing for 2008, og faller bort i budsjettet for 2009.

Videre er det endringer for totalt 15 mill kr. Dette er knyttet til:

- "Internasjonal handlingsplan for NTNU"
- Økt satsing på EVU innenfor lærerutdanningen – 6 stillinger. Oppbygging av området inntil det fullfinansieres av eksterne midler
- Økning for tematiske satsningsområder
- Internasjonal profilering av NTNU
- Incentivmidler til fakultetene for oppstart av større prosjekter

Tabell 13: Oversikt over strategi- og omstillingsmidler (tusen kr)

STRATEGI- OG OMSTILLINGSMIDLER

Øremerket fra departementet

Kategori	Type	SO-prosjekter	Bev 2008	2009	2010	2011	2012
Forskning	Strategi	Avansert vitenskapelig utstyr	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Forskning	Strategi	Rekrutteringsstillinger	206 714	240 469	294 731	303 747	314 877
Forskning	Strategi	Kavliinstituttet	2 290	2 290	2 290	2 290	2 290
Formidling	Strategi	REVITA	13 298	8 300	5 300	5 300	5 300
IKT	Strategi	Gigacampus, nasjonalt program	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utdanning	Omstilling	Økning antall studieplasser PLU		4 000	2 700	2 200	1 200
			248 302	281 059	331 021	339 537	349 667

NTNU-satsninger

Kategori	Type	SO-prosjekter	Bev 2008	2009	2010	2011	2012
Forskning	Strategi	BVV, Drift, vedlikehold, kompetanse	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Forskning	Strategi	Program for anvendt etikk	1 200	2 000	2 000	2 000	2 000
Forskning	Strategi	Program for tverrfaglig forskning	3 000	-	-	-	-
Forskning	Strategi	FUGE	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Forskning	Strategi	Gassteknisk senter	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Forskning	Strategi	Nanolab, infrastruktur	76 500	-	-	-	-
Forskning	Strategi	Nanolab, koordinator	720				
Forskning	Strategi	Nanolab, omstilling	2 150				
Forskning	Omstilling	Nano, drift	6 000	8 000	9 500		
Forskning	Strategi	SFF/SFI	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Forskning	Strategi	Notur	5 250	5 250	-		
Forskning	Strategi	HUNT 3	6 200	-	-		
Forskning	Strategi	Tematiske satsinger	12 000	16 000	17 000	17 000	17 000
Forskning	Strategi	SFF/SFI-finalister	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Forskning	Strategi	PRODEC	1 500	1 500			
Forskning	Strategi	Rektorpost	7 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Forskning	Strategi	Internasjonal handlingsplan	3 500	6 000	6 000	6 000	6 000
Forskning	Omstilling	Delfinansiering HUNT		3 000	1 500		
Nyskaping	Strategi	Nyskaping/næringsutvikling	11 250	11 250	11 250	11 250	11 250
Nyskaping	Omstilling	Incentivmidler fakultet (store prosjekter og relasjoner)		1 250	2 500	2 500	2 500
Utdanning	Omstilling	Opptak 120 studenter DMF	1 470	1 470	1 470		
Utdanning	Strategi	Rekruttering	9 200	7 200	6 200	6 200	6 200
Utdanning	Strategi	Utdanningsstrategiske tiltak	6 200	5 200	6 200	6 200	6 200
Utdanning	Omstilling	EVU lærerutdanning 6 stillinger		2 800	5 600		
Formidling	Strategi	NTNU Alumni	3 000	2 000	2 000		
Formidling	Strategi	Jubileumsfeiring 2010	3 200	4 200	4 200		
Formidling	Strategi	Biennale landkampanje (tredjehvert år)		1 000	2 000		
Formidling	Strategi	Internasjonal profilering av NTNU		1 000	1 000	1 000	1 000
IKT	Strategi	IKT	14 000	15 300	15 300	15 300	15 300
Personal-polit	Strategi	Likestilling	4 350	4 350	4 350	4 350	4 350
Annet	Omstilling	LØF 2010	4 000	4 000	4 000		
Annet	Strategi	Miljøutvalget	1 000	1 000			
Annet	Omstilling	Fakultetenes omstillingsmidler	12 000				
Annet	Strategi	Rektors strategiske satsninger	13 410	12 610	12 610	12 610	12 610
			229 600	142 880	141 180	110 910	110 910

Total			477 902	423 939	472 201	450 447	460 577
--------------	--	--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------